

ZMIANY W USTAWIE „PRAWO O SZKOLNICTWIE WYŻSZYM” Z DNIA 04.02.2011 R.

Likwidacja centralnej listy kierunków studiów, ograniczenie wieloetatowości nauczycieli akademickich, opłaty za drugi kierunek studiów, uproszczenie procedury habilitacyjnej – to tylko część zmian w szkołach wyższych wynikających z nowelizacji ustawy o szkolnictwie wyższym przyjętej 4 lutego przez Sejm.

Jakie zmiany wprowadza nowelizacja?

- Ograniczenie tzw. **wieloetatowości**, czyli pracę jednego wykładowcy na kilku uczelniach. Wykładowca publicznej uczelni będzie musiał uzyskać zgodę rektora, żeby pracować na drugim etacie. Ustawa precyzuje, że obok swojej pracy na państwowej uczelni, będzie mógł zatrudnić się tylko *u jednego dodatkowego pracodawcy prowadzącego działalność dydaktyczną lub naukowo-badawczą*.
- **Tylko jeden kierunek studiów będzie można ukończyć na koszt państwa.** Wprowadzie każdy student i absolwent będzie mógł za darmo rozpocząć studia również na drugim kierunku, ale po każdym roku jego wyniki w nauce będą oceniane. Bezpłatnie studia będą mogli kontynuować ci, którzy spełnią kryteria, jakie muszą spełnić osoby otrzymujące stypendium rektora, czyli stypendium rektora.
- Uczelnie nie będą musiały trzymać się **sztywnej ministerialnej listy 118 kierunków zatwierdzonych przez MNiSW** i będą mogły samodzielnie definiować kierunki i programy studiów, zwłaszcza zgodnie z potrzebami rynku. Każda uczelnia w autonomiczny sposób będzie mogła ustalać programy studiów i sposób kształcenia.
- Adiunkt ze stopniem doktora będzie mógł pracować na swoim stanowisku tylko przez osiem lat i tyle będzie miał czasu na zrobienie habilitacji. Osiem lat zacznie się odliczać od czasu, kiedy przepisy wejdą w życie.
- Najlepsze wydziały na uczelniach publicznych i niepublicznych mogą ubiegać się o status **Krajowego Naukowego Ośrodka Wiodącego (KNOW)** na pięć lat. W tym czasie otrzymają zwiększoną dotację na działalność, jego pracownicy dostaną dodatki do wynagrodzeń, a doktoranci wyższe stypendia. KNOW będą też miały pierwszeństwo przy ubieganiu się o granty na badania oraz dofinansowanie zakupu sprzętu. Jednak liczba KNOW w jednym obszarze wiedzy i kształcenia nie może być większa niż 3.
- Rektor będzie mógł **zatrudnić na stanowisko profesorskie doktora bez habilitacji**. Chodzi o doktorów, którzy przez co najmniej pięć lat pracowali naukowo w krajach, w których nie ma habilitacji i tam kierowali projektami badawczymi.

- Prezydent będzie mógł **nadać tytuł profesora doktorowi bez habilitacji** - ale z uprawnieniami doktora habilitowanego. W szczególnych przypadkach Centralna Komisja ds. Stopni i Tytułów będzie mogła wnioskować o nadanie tytułu profesora osobie bez habilitacji i uprawnień doktora habilitacyjnego, jeśli dany kandydat będzie miał wyjątkowe osiągnięcia (obecnie tytułarnymi profesorami mogą zostać tylko osoby z habilitacją).
- Uproszczona zostanie procedura habilitacyjna. Naukowiec ubiegający się o habilitację nie będzie miał obowiązku przygotowania rozprawy habilitacyjnej. Do wniosku o wszczęcie postępowania trzeba będzie dołączyć tylko "autoreferat". Nie będzie też konieczności odbycia kolokwium habilitacyjnego.
- Nie będzie potrzebna **nostryfikacja dyplomów magisterskich, doktorskich, a także tytułów profesorskich uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej**, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu.
- Uczelnie są zobowiązane do **monitorowania losów zawodowych swoich absolwentów**, a także do **walki z plagiatami i nepotyzmem**.
- Został wprowadzony obowiązek zawierania uczelni ze studentami **umów gwarantujących katalog świadczeń bezpłatnych**.
- **Nauczyciele akademicki będą oceniani** (nie rzadziej niż co dwa lata, profesorowie – niż co cztery) m.in. przez studentów. Po jednej ocenie negatywnej rektor będzie miał prawo zwolnić nauczyciela akademickiego, po dwóch – obowiązek.
- **System finansowania uczelni preferuje najlepszych**: najwięcej pieniędzy mają dostawać najlepsi, a środki na badania w większym stopniu będą przyznawane jako granty zwycięzcom konkursów na najlepsze projekty.

Nowelizowane ustawy trafią teraz do Senatu. Nowe przepisy mają wejść w życie z **początkiem roku akademickiego 2011/2012**. Nowelizacja jest drugim etapem reformy nauki i szkolnictwa wyższego prowadzonej przez rząd.